Raadsvoorstel

Datum vergadering : 29 oktober 2026 Agendapunt : P3
Zaaknummer : 2026-080849
Programma : Samenleving
Portefeuillehouder : P.J. Heiliegers
Commissie : Leven
Onderwerp : Integraal veiligheidsbeleid 2027-2030

Bijlagen

- Bijlage 1 Integraal Veiligheidsbeleid 2027 – 2030

Samenvatting

Met het Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2030 stelt de gemeente Uithoorn de kaders en prioriteiten vast voor het behouden en versterken van veiligheid en leefbaarheid. Op basis van een analyse van de veiligheidsontwikkelingen in Uithoorn wordt richting gegeven aan de gemeentelijke veiligheidsaanpak voor de komende vier jaar, in samenwerking met inwoners, ondernemers en veiligheidspartners

De gemeente kiest daarbij voor zes bestuurlijke prioriteiten: een veilige jeugd, een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid, een weerbare samenleving, de aanpak van ondermijning, het versterken van leefbaarheid en veiligheidsbeleving en het vergroten van de digitale weerbaarheid. Het beleid biedt ruimte om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en vraagt per saldo een structurele aanvullende investering van € 82.500 per jaar.

Het college van burgemeesters en wethouders stelt de raad voor:

1. het integraal veiligheidsbeleid 2027-2030 vast te stellen;
2. de financiële consequenties te betrekken bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2027.

Overwegingen

Het integraal veiligheidsbeleid 2023 – 2026 is in het laatste jaar van de vierjarige cyclus, waardoor er aanleiding is voor de periode 2027 – 2030 nieuw beleid vast te stellen. Aan de hand van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's en bijbehorende rapportages, is in het veiligheidsbeleid al bijgestuurd om in te spelen op ontwikkelingen. De evaluatie van het voorgaande beleid laat zien dat de gekozen koers grotendeels effectief is gebleken. Tegelijkertijd vragen ontwikkelingen zoals digitalisering, toenemende jeugdproblematiek, geopolitieke spanningen en de toenemende verwevenheid van zorg- en veiligheidsvraagstukken om een actualisering van de bestuurlijke prioriteiten voor de periode 2027-2030. Het nieuwe beleid bouwt daarom voort op de bestaande koers, waarbij inhoudelijke accenten worden gelegd op de meest relevante veiligheidsontwikkelingen van de komende jaren.

<u>Ontwikkelingen</u>

Uit de evaluatie van het voorgaande beleid en de analyse van het beleidsveld veiligheid in de gemeente Uithoorn zijn de onderstaande ontwikkelingen te herkennen:

- De jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit zijn de afgelopen jaren toegenomen en kennen een steeds hardere component.
- Jongeren worden in toenemende mate geronseld voor werkzaamheden binnen de georganiseerde criminaliteit.
- Ondermijnende criminaliteit blijft een risico, mede door de aanwezigheid van de internationaal georiënteerde sierteeltsector.
- De maatschappelijke weerbaarheid van inwoners, ondernemers en overheid vraagt versterking als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen en verstoringen van vitale processen.
- Veiligheidsvraagstukken hangen in toenemende mate samen met complexe casuïstiek, onbegrepen gedrag en meervoudige zorg- en sociale problematiek.
- De jaarwisseling vraagt blijvende aandacht door eerdere openbare-ordeverstoringen en de invoering van het landelijke vuurwerkverbod.
- Online criminaliteit vraagt om versterking van bewustwording en digitale weerbaarheid.

Prioriteiten 2027-2030
Bij het bepalen van de bestuurlijke prioriteiten is gekeken naar de aard en omvang van veiligheidsproblemen, de ontwikkeling van risico's in de tijd, de impact op inwoners en ondernemers en de mate waarin de gemeente en haar partners invloed kunnen uitoefenen op deze ontwikkelingen.

Op basis van de analyse kiest de gemeente Uithoorn voor de volgende bestuurlijke prioriteiten gedurende de beleidsperiode 2027-2030.

- Een veilige jeugd

Jongeren moeten veilig kunnen opgroeien en worden beschermd tegen criminaliteit, uitbuiting en risicovol gedrag. De gemeente zet in op het voorkomen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit, het bieden van perspectief aan (risico)jongeren en het beschermen van kwetsbare jongeren. Hierbij is er in het bijzonder aandacht voor de rol van de ouders. Tegelijkertijd moeten de jongeren niet alleen als kwetsbaar worden beschouwd. Veelal is er een combinatie van een dader/slachtofferrol en gaat er ook een veiligheidsrisico van de jongeren zelf uit en juist daarom verbinding zorg en veiligheid zo belangrijk.

- Een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid

Veiligheidsproblemen zijn steeds vaker verweven met psychische, sociale en maatschappelijke problematiek. Daarom investeert de gemeente in een sterke samenwerking tussen partners in zorg, veiligheid, wonen en het maatschappelijk domein, gericht op vroegsignalering, preventie en passende ondersteuning.

- Een weerbare samenleving

De gemeente versterkt haar voorbereiding op crises, verstoringen van vitale processen en nieuwe risico's als gevolg van klimaatverandering, digitalisering en geopolitieke ontwikkelingen. Daarbij wordt nadrukkelijk ingezet op maatschappelijke weerbaarheid en samenredzaamheid van inwoners en ondernemers.

- Aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning

De gemeente blijft investeren in de aanpak van ondermijnende criminaliteit, met bijzondere aandacht voor drugscriminaliteit, de sierteeltsector, woonfraude, mensenhandel, jeugdcriminaliteit en zorgfraude. Daarnaast wordt gewerkt aan een weerbare overheid volgens de Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid.

- Versterken van leefbaarheid en veiligheidsbeleving

De gemeente zet zich in voor veilige en leefbare wijken, met bijzondere aandacht voor de veiligheidsbeleving in Zijdelwaard, de aanpak van woonoverlast en een veilige en beheersbare jaarwisseling. Daarbij wordt wijkgericht gewerkt samen met inwoners, politie, woningcorporaties, jongerenwerk en andere partners.

- Versterken van digitale weerbaarheid

De gemeente zet in op het vergroten van de digitale weerbaarheid van inwoners en ondernemers en op het voorkomen van slachtofferschap van online criminaliteit, met extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

Om deze prioriteiten te realiseren wordt voorgesteld middelen beschikbaar te maken in de (meerjaren) begroting 2027. Onder het kopje financieel hierover nadere details.

Concluderend
De gemeente Uithoorn kiest in dit Integraal Veiligheidsbeleid voor een realistische en toekomstgerichte aanpak. Niet alle veiligheidsvraagstukken vragen om dezelfde mate van bestuurlijke aandacht. Waar risico's beperkt zijn, blijft inzet onderdeel van de reguliere werkzaamheden. De bestuurlijke prioriteiten richten zich op die onderwerpen die de grootste impact hebben op de veiligheid, leefbaarheid en veiligheidsbeleving van inwoners in de periode 2027-2030. De concrete uitwerking hiervan vindt jaarlijks plaats in het uitvoeringsprogramma veiligheid. Met deze prioriteiten sluit Uithoorn aan bij de belangrijkste veiligheidsontwikkelingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau, waarbij flexibel kan worden ingespeeld op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen gedurende de beleidsperiode.

Uitvoeringsprogramma's
De kaders, doelstellingen en prioriteiten die in het veiligheidsbeleid worden geschetst, worden in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's uitgewerkt tot concrete activiteiten. Hierover krijgt de jaar twee keer per een uitvoerige rapportage toegestuurd.

Alternatieven
Er zijn alternatieve prioriteiten te benoemen in het veiligheidsbeleid. De mogelijke alternatieven zijn evenveel als potentiële onderwerpen binnen het veiligheidsdomein. Uit de analyse van de veiligheidsvelden worden echter de genoemde prioriteiten geadviseerd.

Aanpak
Begin 2027 zal het college een nieuwe uitvoeringsprogramma veiligheid 2027 vaststellen op basis van de genoemde doelstellingen en prioriteiten in het voorliggende veiligheidsbeleid. In dit uitvoeringsprogramma worden activiteiten opgenomen die gericht zijn op het realiseren van de doelstellingen. Medio 2027 en begin 2028 ontvang de raad van dit uitvoeringsprogramma een voortgangs- en eindrapportage, waarmee het college verantwoording geeft over de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Ook in de andere jaren van de looptijd van het veiligheidsbeleid worden uitvoeringprogramma's opgesteld conform deze werkwijze. Aan de hand van de monitoring van de voortgang van het uitvoeringsprogramma kan het veiligheidsbeleid tussentijds worden bijgesteld, zoals dit ook is gebeurd bij het voorgaande veiligheidsbeleid. De raad wordt hierover geïnformeerd via de voortgangsrapportages.

Financiële overwegingen
Aangezien het veiligheidsbeleid het deelprogramma veiligheid dekt, is er binnen de begroting budget om uitvoering te kunnen geven aan het deelprogramma veiligheid. De genoemde prioriteiten kunnen grotendeels worden uitgevoerd vanuit het bestaande budget en/of capaciteit die beschikbaar is bij partners en binnen de gemeentelijke organisatie. De onderstaande onderwerpen hebben echter geen dekking binnen de begroting. Hiervoor wordt voorgesteld budget vrij te maken.

- *Flexibel budget wijkveiligheid* *€40.000,-*

De wijkaanpak zorg en veiligheid heeft een flexibel budget waar diverse zaken rondom de aanpak mee worden bekostigd. Dit betreft onder andere cameratoezicht, de inhuur van beveiliging bij de horeca, de kosten rondom de wijkpost en kosten voor participatie bijeenkomsten met inwoners. Dit budget is ontoereikend gebleken de afgelopen jaren en steeds incidenteel aangevuld. Nu wordt hiervoor structureel €40.000,- wordt gevraagd, om deze activiteiten te kunnen blijven uitvoeren.

- *Handhavingsjurist VTH/OOV* *€80.000,-*

Binnen de begroting van het deelprogramma veiligheid is budget beschikbaar voor juridische openbare orde en veiligheidswerkzaamheden. Dit betreft onder andere de juridische handhaving als gevolg van sluitingen op basis van de Opiumwet, juridische ondersteuning bij demonstraties en advisering en Bibobtoetsing bij de verlening van alcoholwet- en omgevingswetvergunningen. De capaciteit van het bestaande budget is ontoereikend gebleken, gezien de toenemende werkzaamheden op deze thema's. Daarnaast wordt ook de juridische handhaving van de aanpak zorgfraude aan dit takenpakket toegevoegd. Er wordt een uitbreiding van €80.000,- gevraagd om de capaciteit tot 1 volwaardige fte te kunnen aanvullen om voldoende capaciteit te hebben voor deze werkzaamheden.

- *Regisseur zorgtoeleiding* *€47.500,-*

Vanuit de ZonMW subsidie is in 2025 en 2026 een regisseur zorgtoeleiding ingehuurd. Dit was een tijdelijke subsidie, waarvan 2026 het laatste jaar was. De ervaringen met deze functionaris zijn zeer positief, waarvoor wordt geadviseerd deze functionaris structureel in te zetten. Hiervoor wordt een budget gevraagd van €47.500,-.

- *Borging aanpak woonfraude* *€64.000,-*

Vanaf 2024 heeft er een pilot gedraaid voor de aanpak woonfraude. Uit deze pilot zijn verschillende inzichten naar voren gekomen voor het verbeteren van de aanpak woonfraude. Dit betreft het vergroten van de capaciteit in de gehele aanpak, op het gebied van toezichthouders, juristen en administratieve ondersteuning. Hiervoor wordt een bedrag van €66.000,- gevraagd.

Budget wat komt vrij te vallen
Naast de bovengenoemde claims is er budget binnen het deelprogramma veiligheid wat kan komen vrij te vallen, waardoor de totale claim minder groot is. De onderstaande posten komen vrij te vallen:

- *Capaciteit VTH* *€99.000,-*

Uit een analyse van de verdeelsleutel tussen Ouder-Amstel en Uithoorn is gebleken dat Uithoorn recht had op meer BOA capaciteit dan Ouder-Amstel. Het ging hierbij om 1 FTE aan BOA capaciteit. De eerdere claim voor het uitbreiden van de BOA-capaciteit van €99.000,- kan hierdoor komen te vervallen.

- *Bijdrage VrAA* *€50.000,-*

Voor de ontwikkelingen rondom de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is budget van €50.000,- gereserveerd, omdat werd verwacht dat de gemeentelijke bijdrage zou worden verhoogd. Deze verhoging van de bijdrage is uitgebleven, waardoor dit budget kan komen vrij te vallen.

Totaal benodigd *€82.500,-*
Wanneer het budget wat komt vrij te vallen wordt verrekend met het gevraagde bedrag, blijft er in totaal een bedrag van €82.500,- over wat structureel nodig is om de beoogde activiteiten uit te kunnen voeren.

Communicatie
Na vaststelling door het college wordt het veiligheidsbeleid ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Als de gemeenteraad heeft ingestemd met het veiligheidsbeleid zal deze gepubliceerd worden en is deze voor eenieder openbaar.

Participatie
Voor het opstellen van het integraal veiligheidsbeleid is geen afzonderlijk participatie- of inspraaktraject georganiseerd. De ervaring leert dat inwoners en ondernemers bij veiligheid vooral onderwerpen benoemen die betrekking hebben op hun directe leefomgeving of specifieke incidenten. Om die reden is gekozen om gebruik te maken van bestaande bronnen van participatie en signalering.

De prioriteiten in dit veiligheidsbeleid zijn gebaseerd op de dagelijkse contacten met inwoners en ondernemers binnen de verschillende veiligheidsvelden, de ervaringen uit de wijkaanpak veiligheid, signalen van veiligheidspartners en de resultaten van de Veiligheidsmonitor. Deze informatie heeft belangrijke input geleverd voor de analyse van de veiligheidsvelden en de formulering van de bestuurlijke prioriteiten. Eveneens zijn de punten uit het coalitieakkoord meegenomen tijdens het opstellen van het veiligheidsbeleid.

Duurzaamheid
Er zijn geen duurzaamheidsaspecten verbonden aan dit voorstel. De beleidskeuzes in relatie tot het veiligheidsdomein kennen geen duurzaamheidsaspecten.

Externe reacties

Het veiligheidsbeleid afgestemd met de veiligheidspartners. Deze hebben vooral inhoudelijk een bijdrage geleverd, zonder hiervoor een afzonderlijke reactie op te stellen. Er zijn geen gremia binnen de gemeente die gevraagd zijn over de volledige breedte van het veiligheidsbeleid een reactie te geven.

burgemeester en wethouders van de gemeente Uithoorn,

de secretaris, de burgemeester,

mevr. M.C. Wegewijs dhr. P.J. Heiliegers